

Til Socialudvalget

Baggrund for IBOS' ønske om selveje

Instituttet for Blinde og Svagsynede (IBOS) er nationalt kompetence- og rehabiliteringscenter for unge og voksne med synshandicap. IBOS er stiftet i 1811 og har gennem årene været både privat og statslig, men er i dag en del af Københavns Kommune.

IBOS har blandt andet til opgave til at opretholde og udvikle den højt specialiserede viden på synsområdet i hele Danmark. En opgave der finansieres af VISO KaS (en enhed under Socialstyrelsen).

IBOS leverer en landsdækkende ydelse til unge og voksne med synshandicap og IBOS uddanner i samarbejde med professionshøjskolen UC-Syd de synsprofessionelle med diplomuddannelsen i Synsrehabilitering.

IBOS har en række tilbud og indsatser til unge med synshandicap, som er afgørende for, at de unge på sigt kan leve et så selvhjulpent og selvforsørgende liv som muligt. Fx studievejledning for unge i det ordinære uddannelsessystem, produktion af taktile undervisningsmaterialer til ungdoms- og videregående uddannelser, specialtilrettelagte erhvervsafklaringsforløb og jobsøgningskurser. IBOS udbyder herudover en massøruddannelse samt STU og dagtilbud til unge på specialområdet og underviser i brug af hjælpemidler, IT, punktskrift, compensationsteknikker mv.

IBOS har særlige kompetencer i de mere komplicerede rehabiliteringssager, som kommunerne møder så sjældent, at de ikke kan opbygge tilstrækkelige erfaringer og kompetencer lokalt. IBOS støtter også kommunikationscentrene og kommunerne i selv at løse sagerne via rådgivning og kurser i hele landet.

Desuden har IBOS rammeaftale med Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) og sælger derudover takstfinansieret rehabilitering til alle landets kommuner. Endvidere driver IBOS botilbud både til botræning og permanent.

Ovenstående illustrerer, at IBOS er et bredt tilbud, og ydelserne bevilges efter mange forskellige lovgivninger, der ikke ellers anvendes i Borgercenter Handicap/Socialforvaltningen, som primært bevilger tilbud efter Serviceloven. Denne forskel kan gøre det vanskelig at forene IBOS' økonomi med Socialforvaltningens økonomistyringslogikker, hvilket der i det administrative samarbejde er flere eksempler på.

IBOS' budget er på omkring 75 mio. kr. årligt. Kun en mindre andel, under 25 % af indtægterne, betales af Socialforvaltningen i Københavns Kommune, som IBOS i dag hører under.

Blinde og stærkt svagsynede udgør en mindre målgruppe. For at kunne opretholde indsigt i målgruppens særlige behov og indimellem komplekse problemstillinger, er det nødvendigt at have mange sager. IBOS har siden kommunalreformen oplevet faldende efterspørgsel på en række takstydelser, da kommunerne i stigende grad hjemtager opgaver og henviser borgere til lokale og

IBOS - Instituttet for Blinde og Svagsynede
Rymarksvej 1 · 2900 Hellerup
ibos@kk.dk · www.ibos.dk · 39 45 25 45
EAN nr: 5798009681249

mindre specialiserede tilbud. Det udfordrer IBOS' mulighed for at kunne opretholde et både bredt og højt specialiseret ydelseskatalog og fortsat at være det sted, hvor alle landets kommuner kan henvende sig til løsning af de mest komplekse sager til gavn for borgerne.

I og med at IBOS har den landsdækkende forpligtelse, bør ansvaret for at sikre det faglige niveau nationalt ligge hos en professionel bestyrelse, som har viden og kompetence til at varetage netop det mest specialiserede synsområde til gavn for borgere i hele landet. Dette kan ikke forventes af Socialforvaltningen i Københavns Kommune, da IBOS adskiller sig væsentligt fra de øvrige centre og disses kerneopgaver.

Der er ikke tegn på, at kommunernes brug af IBOS ændres i nær fremtid. Derfor er der behov for, at IBOS kan styrke sin faglige profil på nye måder og tiltrække ekstern finansiering hertil, bl.a. fondsfinansiering. Herudover ønsker IBOS at være med til at løse de store udfordringer, der er på beskæftigelsesområdet for mennesker med synshandicap¹, blandt andet ved at opstarte socialøkonomiske virksomheder, som kan tilbyde forskellige typer af beskæftigelse og afklaring for målgruppen. Der er en række begrænsninger i, hvilke projekter og samarbejder IBOS kan indgå i, når IBOS er kommunalt forankret og på én gang skal varetage kommunale og nationale opgaver.

Selveje kan være med til at sikre, at IBOS får større mulighed for at udvide og udvikle opgavevaretagelsen, sikre nye samarbejdsmuligheder og herigennem fortsat have en tilstrækkelig kritisk masse til at kunne opretholde det nødvendige specialiseringsniveau, så blinde og svagsynede fortsat kan få hjælp af høj kvalitet.

Ligesom Københavns Kommunes REVA-center for nogle år siden blev selvejende (i dag er det den socialøkonomiske virksomhed INCITA), ønsker IBOS derfor at blive selvejende.

En klar forudsætning for bestyrelsens ønske om selveje er dog, at der kan findes en løsning hvor IBOS' husleje som privat er på et rimeligt niveau i forhold til aktiviteter og indtægter.

På vegne af IBOS' bestyrelse

Ask Abildgaard,
Bestyrelsesformand

21 71 67 94 / ask.abildgaard@blind.dk

---

¹ <https://www.vive.dk/media/pure/6837/1046661>